

**Posudok na inauguračné konanie doc. PhDr.Eugena Lacza, PhD.
z Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave v študijnom odbore 8.1.3 Športová
edukológia**

Oponent: prof. PaedDr. Ivan Čillík, CSc., KTVŠ FHV UMB Banská Bystrica

Doc. PhDr. Eugen Laczo, PhD. po vyše 40 ročnej pedagogickej práci, z toho viac ako 10 rokov na vysokej škole podal žiadosť na vymenovanie za univerzitného profesora. Oprávňuje ho k tomu rozsiahla publikačná činnosť a jej ohlasy doma i v zahraničí ako aj vedecko-výskumná činnosť s vyústením do trénerskej práce a športového tréningu.

Uchádzač vo svojej žiadosti predložil potrebné materiály v súlade s Vyhláškou MŠ SR č. 6/2005 Z.z.

V kvalifikačnom raste uchádzača po ukončení vysokoškolského štúdia na FTVŠ UK v Bratislave, kde ukončil štúdium v odbore Telesná výchova a šport, sú rozhodujúcimi medzníkmi v jeho vývoji:

- získanie vedeckej hodnosti kandidáta pedagogických vied vo vednom odbore 75-02-9 Teória vyučovania telesnej výchovy na FTVŠ UK v Bratislave v roku 1989,
- získanie titulu docent v roku 2007 v odbore Športová edukológia na FTVŠ UK v Bratislave.

Hodnotenie jednotlivých oblastí činnosti

1. **Pedagogická činnosť** inauguranta vo vysokoškolskom prostredí je úzko spojená s pôsobením na Katedre atletiky FTVŠ UK v Bratislave v rokoch 1987 – 1990, v rokoch 1992 – 2000 a od roku 2002 po súčasnosť. Po skončení vysokoškolského štúdia dlhé roky pôsobil v pozícii učiteľa Telovýchovnej školy SÚV ČSZTV a v pozícii vedúceho vedecko-metodického oddelenia SÚV ČSZTV. 2 roky pôsobil ako tréner v Slovinsku a 2 roky bol vedúcim servisno-metodického úseku SOV.

Od začiatku svojej pedagogickej práce sa zameriaval na problematiku športového tréningu v atletike z rôznych aspektov hladkých a prekážkových šprintov, výberu talentov, behov na stredné a dlhé vzdialenosti a riešil aj iné problémy súvisiace so športovým tréningom. Postupne sa v pedagogickej oblasti jeho zameranie rozšírilo aj na ďalšie predmety. V súčasnosti prednáša vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia predmety: teória športu a didaktika športového tréningu, teória a didaktika športovej špecializácie (kondičný tréner), teória a didaktika športovej špecializácie (atletika), periodizácia zaťaženia z hľadiska adaptácie, teória a didaktika športu, diagnostika trénovanosti a kondičná príprava v športe.

Okrem toho rozsiahla je aj jeho prednášková činnosť v školeniach, seminároch a doškoloňovaniach trénerov v rôznych športoch. Treba vysoko oceniť jeho pedagogickú a konzultačnú činnosť v rámci prípravy športovcov na OH v roku 2000 a 2002. Dlhé roky pôsobí ako konzultant v NŠC a vo viacerých športových zväzoch (atletika, vodný slalom, kanoistika, biatlon a beh na lyžiach).

Jeho erudovanosť a kvalita pedagogickej činnosti v predmetoch z oblasti vied a športe mu v minulosti ako aj v súčasnosti umožnili využiť potenciál vo vedení záverečných prác: 69 v rámci trénerského vzdelávania, 54 diplomových prác, 3 rigorózných prác, 3 krát bol školiteľom špecialistom a viedol aj 20 prác v rámci ŠVA. Logickým vyústením jeho pedagogickej činnosti je vedenie doktorandov, z ktorých piati úspešne ukončili doktorandské štúdium na FTVŠ UK v Bratislave a aktuálne vedie ďalších piatich doktorandov. Spoločným menovateľom prác, ktoré viedol je zameranie na zvyšovanie efektivity športového tréningu, najčastejšie v atletike ale aj v iných športoch. Poznám aj prednáškovú činnosť doc. Lacza

z rôznych konferencií, najčastejšie na atletických konferenciách v Bratislave, Nitre, Banskej Bystrici, Prahe a Brne, kde aj v diskusiách vystupoval otvorene, priamo a fundovane.

Doc. Laczo uvádza zahraničnú spoluprácu v oblasti vzdelávania v Maďarsku, Chorvátsku a Slovinsku na úrovni krátkodobých pobytov – celkovo 3 krát. Rovnako uvádza aj medzinárodnú spoluprácu pri riešení projektov, predovšetkým v projekte ukončenom v roku 2011, kde bol odborným garantom medzinárodného projektu v spolupráci s nórsnym pracoviskom.

2. Vedecko-výskumná a publikačná činnosť

Okrem všestrannej pedagogickej činnosti je rozsiahla aj jeho vedecko-výskumná a publikačná činnosť. Uchádzač spolu uvádza 140 výstupov, ktoré sú riadne zaevidované a zdokladované v univerzitnej knižnici. Uvádza naplnenie všetkých scientometrických ukazovateľov podľa kritérií VR FTVŠ UK v požadovanej štruktúre. Uvádza 3 monografie: jednu samostatne a dve v spoluautorstve.

Monografia Prekážkové šprinty, vydaná v roku 2006 je podľa mňa jeho najvýznamnejšou publikáciou. Práca spĺňa kritériá na monografie svojim rozsahom (140 strán), 2 oponentmi ale predovšetkým svojim obsahom a prínosom. Autor v nej skĺbil svoje dlhoročné trénerské skúsenosti a poznatky s teoretickým výstupmi. Vytvoril dielo, v ktorom prináša výstupy do problematiky tréningu v krátkom i dlhom prekážkovom šprinte, ktoré spracoval na základe vlastnej trénerskej práce s atlétmi, ktorý sa zúčastnili najvýznamnejších európskych a svetových podujatí od MEJ až po OH. Autor k nej uvádza 4 domáce citácie ale určite nie sú zachytené všetky lebo len ja sám som túto prácu citoval viackrát.

Významné je aj jeho spoluautorstvo v 4 vysokoškolských učebniciach (v súčte je podiel doc. Lacza 149 strán), na ktoré je veľký ohlas. Predovšetkým na učebnicu Moravec a kol.: Teória a didaktika športu (vyše 110 ohlasov) a na učebnicu Teória a didaktika výkonnostného a vrcholového športu autorov Moravec – Kampmiller – Vanderka – Laczo, pri ktorej uvádza 42 ohlasov.

Z výstupov v domácich periodikách (celkovo 55) uvádza 38 vedeckých prác v nekarentovaných časopisoch a zborníkoch (16 krát sám, 12 krát ako prvý autor). V zborníkoch z konferencií eviduje 17 výstupov, z toho 3 krát samostatne. V zahraničných publikáciách uvádza celkovo 22 výstupov, z toho 5 krát v časopisoch a zborníkoch (raz samostatne) a 17 krát v zborníkoch zo zahraničných konferencií (2 krát samostatne). V týchto ukazovateľoch rovnako môžem potvrdiť prekročenie požadovaných fakultných kritérií na získanie titulu profesor.

Bohatý je citačný ohlas na práce uchádzača. Celkovo uvádza ohlasy 356 krát v domácich periodikách a 79 krát v zahraničných. 2 ohlasy sú registrované v citačných indexoch v domácej a zahraničnej publikácii. Najcitovanejšie práce doc. Lacza sú učebnice, ktoré som už uviedol. Okrem toho je to vedecký článok Biologické a pedagogické zásady adaptácie v tréningovom procese v behoch na stredné a dlhé vzdialenosti (12 ohlasov) a na výskumnú správu kolektívu autorov: Vedecké základy športovej prípravy mládeže (28 ohlasov). Zahraničné ohlasy sú v Poľsku, Česku, Maďarsku, Slovinsku.

Bohatá publikačná činnosť doc. Lacza je výsledkom riešenia viacerých grantových úloh. Celkovo sa podieľal na riešení 11 grantových úloh od projektov rezortného výskumu až po projekty VEGA. Sám bol vedúcim projektov, ktoré boli úspešne ukončené, v 2 projektoch VEGA a v jednom medzinárodnom projekte.

3 Iná činnosť

Široký záber pedagogickej činnosti a bohatá publikačná aktivita je doplnená pestrou ostatnou trénerskou aktivitou uchádzača. Doc. Laczo pôsobil a pôsobí v trénerskej činnosti v atletike. V atletike trénoval 3 účastníkov OH a viacerých ďalších reprezentantov ČSSR a SR. Celkovo pôsobil 25 rokov vo vrcholovom športe nielen v atletike ale aj ako úspešný kondičný tréner. Z jeho najvýznamnejších pôsobísk vo vrcholovom športe vo funkcii kondičného trénera spomeniem len dve: basketbalové družstvo žien Ružomberka, viacnásobné majsterky SR a dvojnásobné víťazky Eurology, družstvo hokejistov HC Slovan Bratislava, 6-násobný majster Slovenska a víťaz Kontinentálneho pohára.

4. Prínos uchádzača a jeho doktorandov pre rozvoj vedy

Najvýznamnejší prínos doc. Lacza je v problematike športu a športového tréningu v oblasti rozšírenia poznatkov: v krátkom a dlhom prekážkovom šprinte v problematike štruktúry pohybovej činnosti a kinematických parametrov, periodizácii tréningového zaťaženia, optimalizácii štruktúry tréningového zaťaženia, utilizácii šprintérskych schopností do prekážkarskej rýchlosti; v behoch na krátke vzdialenosti v problematike tréningového efektu, uplatňovania supramaximálnej metódy rozvoja rýchlostných schopností; v behoch na stredné a dlhé vzdialenosti v oblasti adaptácie na tréningové zaťaženie; v orientačnom behu v optimalizácii tréningového zaťaženia; v oblasti výberu talentov v stanovení metodiky výberu v behoch na krátke vzdialenosti a v determinácii športového talentu. Významný je jeho prínos v oblasti kondičnej prípravy, kde sa tiež vyprofiloval na uznávaného odborníka. V tejto oblasti prispel k rozšíreniu poznatkov v optimalizácii tréningového zaťaženia, optimalizácie pohybovej štruktúry, stavbe rozvoja pohybových schopností.

Záver

Doc. PhDr. Eugen Laczo, PhD. predložil kompletný spis v oblasti pedagogickej, vedecko-výskumnej a publikačnej, ako aj v inej spoločenskej činnosti. Konštatujem splnenie všetkých požadovaných scientometrických ukazovateľov podľa kritérií FTVŠ UK v Bratislave. K formovaniu jeho osobnosti výrazne prispela spolupráca s kolegami z katedry atletiky ale aj ďalších pracovísk FTVŠ UK ako aj spolupráca s kolegami z FSp

S Brno, FTVŠ UK Praha, ale aj s ďalšími pracoviskami na Slovensku a v zahraničí – Maďarsko, Slovinsko a Chorvátsko. Doc. Laczo je v odborných telovýchovných kruhoch nielen na Slovensku ale aj v zahraničí známy svojou trénerskou, pedagogickou a vedeckou činnosťou zameranou predovšetkým na problematiku atletiky a športového tréningu, so znakom neustáleho hľadania a riešenia nových problémov.

Na základe uvedeného odporúčam VR FTVŠ UK v Bratislave udeliť doc. PhDr. Eugenovi Laczovi, PhD. akademickú hodnosť profesor v študijnom odbore 8.1.3 šporová edukológia.

V Banskej Bystrici, 18.5.2013